

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 41464

Polletna naročnina Lir 3.000
Letna naročnina » 6.000
Letna inozemstvo » 8.000
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXVII. - Štev. 27 (1359)

Gorica - četrtek, 3. julija 1975 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Ob 30-letnici Kočevskega Roga POVOLIVNA ZMEDA V ITALIJI

»Tragedija ne nastane, ko ima ena stran prav in druga ne, marveč ko imata obe prav.«

Hegel

Meseca maja je vsa Evropa praznovala 30-letnico konca druge vojne, ki je na svetovni ravni terjala 55 milijonov človeških življenj. Preživele priče in novi rodovi so se spoštljivo spomnili neizmernega trpljenja in še enkrat obsodili krivce za vse gorje. Slovenci smo tridesetletnico občutili še posebno živo, saj je bil naš medvojni krvni davek sorazmerno med najvišjimi na svetu. Spomnili smo se naših žrtev po vsej slovenski zemlji, pa tudi onega nelzmernega olajšanja, ko je bilo leta 1945 konec mōre.

Ob 30-letnici pa gre naš spomin še dalje. Sreča in zmagaj majskih dni sta bili za glavnino slovenskega naroda skaljeni. Narodnoosvobodilna zmagaja se je namreč izkazala kot nekaj, za kar ogromna večina slovenskih partizanov ni šla v gozdove. Postala je zmagaja manjšinske komunistične partije, ki je iz osvobodilne vojne naredila revolucijo in potem prevzela vso oblast. Današnjost je nadaljevanje tega dejstva in vsi, ki čutimo demokratično, si želimo, da bi Slovenija na svoji razvojni poti dosegla svobodni pluralizem brez novih tragičnih pretresov.

IZGINILI SO BREZ SLEDU

Toda naša misel je v maju 1945. V dneh, ko je bil tujec pregnan in premagan, se je dogodilo nekaj, kar bi bilo v jubilejnim letu nizkotno zamačati. Po že končani vojni je na slovenskih tleh izginil brez sledu skoraj cel odstotek našega naroda. Število, ki kroži kot grozljivo ustno izročilo že vseh teh 30 let, se glasi 12 tisoč.

Čeprav ve za ta zločin vsa Slovenija že skoraj tri desetletja, si še enkrat zastavimo vprašanje, ki si ga je pač vsakdo, ko je prvič slišal o tem: je grozna vest sploh resnična? Do danes imamo na razpolago šest pritrilnih dokazov:

1. Pričevanje ljudi, ki so čudežno ušli z morišč in so kasneje v emigraciji vse natančno popisali. (Glavne knjige: »Odpri grobovi«, »V Rogu ležimo pobiti«, »Teharje so tlakovane z našo krvjo«, »Bela knjiga«, »Pravi obraz Osvobodilne fronte«.)

2. Pričevanja posameznikov, ki so pri pokolu sodelovali, pa jih je kasneje strla vest in so se v ožjih krogih o tem izpovedovali. Teh zgodb je zlasti med srednjo generacijo Slovenija polna.

3. Namigi v številnih literarnih delih. Na prvem mestu je na vsak način Svetinov roman »Ukana«, ki pokol domobrancev tudi popisuje.

4. Arhivi nekdanje OZNE, ki niso več popolna tajnost že iz časov, ko je major Winkler pobegnil na Zahod.

5. Spisi Edvarda Kocbeka.

6. Popoln molk oblasti. Če v vseh teh 30 letih ni glasno in ogorčeno zavrnila emigrantskih »klevet«, so te klevete pač resnične. Molk dokazuje še to, da je bil pokol izvršen brez sodbe vojaških, civilnih ali ljudskih sodišč.

Povojni pokol se je torej na žalost zares izvršil in dokler odgovorni ljudje ne pridejo na dan z besedo in dokumenti, bo nad Slovenijo mračno plavalo število 12.000 in terjalo pojasnila.

DVE NASPROTUJOCI SI STALISCI

Kdo so bili ljudje, ki jih je v zarji evropske svobode doletela takšna množična smrt? Ob tem vprašanju se Slovenci takoj razdelijo v dva tabora, med katerima je dialog še danes praktično nemogoč. Kaj trdita?

PRVA VERZIJA. Ko so okupatorji 1941 zasedli Slovenijo, se je ljudstvo odločilo za osvobodilni boj. Organizirala ga je koalicijska OF, katere gonilno jedro je bila Komunistična partija. Pod tem vodstvom so šli ljudje vseh prepričan v boj za narodno svobodo in družbeno preureditev. V uri najhujše stiske in hkrati največje epopeje pa so se dobili ljudje, ki so se pod vplivom nazadnjaške buržoazije in fašistične duhovščine vdinjali okupatorju,

vzeli od njega orožje in šli nad lastne brate. Pri tem so zagrešili še nešteto zločinov nad nedolžnim prebivalstvom. Po vojni je te izdajalce in kolaboracioniste zadela pravična kazen.

DRUGA VERZIJA. Ko so okupatorji 1941 zasedli Slovenijo, so bili nacisti in komunisti še zavezniki. Šele po nemškem napadu na Sovjetsko zvezo (22. junij) je KPS pozvala narod na upor (4. julij). Osvobodilna fronta je bila od vsega početka pod popolno partijsko kontrolo in je bilo jasno, da neti revolucijo in pripravljala diktaturo. V Ljubljani in na podeželju je partijska VOS začela v stotinah pobijati ljudi, ki so za idealno kuliso OF ugledali nekaj drugega. S tem je partija izvala odpor, dialektično potreben po sovjetskem precedenčnem receptu bela garda-rdeča garda. SELE LETO DNI po teh načrtih umorih so se podeželski fantje in moške začeli organizirati v vaške edinice z namenom, da zaščitijo slovenska življenja in premoženja. Njihove prve puške so bile iz skrivališč po zlomu Jugoslavije in šele kasneje so se te edinice obrile za pomoč na okupatorja. Zločini, ki so se množili na komunistični strani, niso dopuščali fines: boljše očiček kolaboracionizma kot pa gledati, kako teče kri za Stalinove interese. Okupatorja bo že odnesel svetovni vihar, medtem pa je tu domači sovražnik, ki pripravlja nekaj hujšega in trajnejšega. Boj domobrancev je bil odpor proti svetovnemu komunizmu na slovenskih tleh. Zahod pa ga ni razumel in je po vojni te borbe izročil v smrt.

Logika nam pravi, da resnica o letih 1941-1945 ne more biti na obeh straneh hkrati, zlasti ne v tako radikalno zastavljenih tezah. Prav tako je težko verjeti, da je ena stran bila nekaj svetega, druga pa izrodek pekla. Normalnemu mišljenju in čustvovanju se zdi verjetnejša in sprejemljivejša možnost, da je v obeh verzijah nekaj resnice.

Recimo še več: **SUBJEKTIVNO** so imeli prav eni in drugi (razen seveda posamezni zločinci). Taka možnost namreč izključuje nekaj, česar razsoden človek ne more sprejeti: predstavo o malem narodu, ki da se je nenadoma množično izpridil in čez noč sproduciral na tisoče krvoločnih morilcev v službi Berlina oziroma Moskve. Logika in srce terjata predvsem to, da število krivcev na obeh straneh močno omejimo. Ni bilo že ZRTEV dovolj? Hočemo zares dopovedati sebi in svetu, da je bilo neznanstvo tudi število MORILCEV?

ZDRUŽEVATI IN NE RAZDVAJATI

Problem krivde in nedolžnosti v medvojni slovenski tragediji je najprej in predvsem problem strahovite stiske, ki jo je prvi sprožil tuj okupator: tega si — razen kakega posameznega blaženca — prav gotovo ni želel noben Slovenec. V ostalem pa je ta huda pravda za sodobnike v zadnjih resnicah nerazrešljiva.

Sele rod brez strasti, bolečin, krivd in zaslug bo lahko šel iskati dokončno resnico. Pametno bi bilo, da se živeči odpovemo tej nemogoči nalogi. Mislim, da imamo le dvojno nalogo: da zbiramo pričevanja in jih posredujemo zanamcem, ki bodo razsojali trezno in zato pravično; in da podpiramo vsako misel in pobudo, ki bi Slovence združevala in ne razdvajala. Ostalo bodo naredili naši sinovi in vnuki.

Med naloge, ki so nam že dostopne, pa spada prizadevanje, da bi človeški mir končno zavladal tudi nad spominom onih, ki jih je bilo baje 12.000 in ki so bili pobiti že po vojni, mimo vsakršnega zakona, v nerazumljivo in nepotrebno trajno breme zmagovalcev.

Tak mir želimo kot kristjani tudi onim, ki čutiljo breme odgovornosti, pa morajo iz kakršnega koli razloga molčati. Spoštujemo tudi njihovo intimno dramo, pričakujemo pa, da molčijo V VSEM: da se torej ne pridružujejo kampanji sovražstva, ki 30 let po koncu vojne in brez dokumentov s kakega sodnega postopka seveda ne dokazuje ničesar — razen krivde. Ac.

V enem so soglasni vsi, ki komentirajo zadnje volitve 15. junija v Italiji: ni šlo toliko za podporo komunizmu kot za protest proti tistim, ki trenutno vladajo oz. sploh ne znajo več vladati, zoper tiste, ki naj bi v družbo uvedli določene reforme, pa tega ne storijo, zoper strahotno birokracijo, ki vsako zdravo pobudo že v kali zatre, zoper delilce pravice, ki znajo vsakogar, ki nekaj ima ali pomeni, oprostiti, zoper pojave nasilja, ki ga nihče ne zna zatreti, zoper goljufije vseh vrst od najvišjih funkcionarjev do najnižjih uradnikov. Na oblasti so vedno isti ljudje, na televiziji se vidijo vedno isti obrazi, slišijo se vedno iste besede, ljudi se skuša uspraviti vedno z istimi obljubami.

Tako je med ljudmi prekipelo. Hoteli so si dati duška in so to tudi storili. Račun je plačala stranka, ki je že 30 let na oblasti in ki, kot se zdi, nima več moči, da bi se od znotraj reformirala in pomladila. Nujno je, da je z druge strani največ koristi imela KPI, saj se je partija predstavila kot

nasprotje vladajoči stranki.

PRIVLAČNOST OPOZICIJSKE STRANKE

Komunisti so se to pot predstavili kot stranka reda. Dali so čutiti, da z njimi na oblasti ne bi bilo več nasilja, ugrabitev, celo stavk ne bi bilo več. To drži, a za to bi bila v Italiji potrebna trda roka kot je bil svoj čas fašizem. Komunisti bi vse to znali izpeljati, a za ceno žrtvovanja svobode.

Tudi so se komunisti predstavili kot stranka, ki ima »čiste« roke, ki ni zapletena v noben finančni škandal; stranka, ki hoče uvesti zdrave reforme in pospeševati storilnost na delovnem področju; stranka ki bo delila pravico in zatrla korupcijo.

Se več: komunisti so se predstavili kot prijatelji srednjega sloja: niso več samo stranka delavcev, temveč tudi kmetov, tudi meščanov; skratka: stranka bodočnosti, stranka, ki sprejema pluralizem (večstrankarski sistem), ki je zahodnoevropsko usmerjena, ki hoče celo ohraniti vojaško zavez-

ništvo s Sev. Ameriko. Skoraj bi mogli reči: Krščanska demokracija v novi obleki, polna nasmeha, polna obljub.

Seveda se pa KPI pri tem zaveda, da njen čas priti na oblast še ni prišel. Če bi danes morala skupaj s KD prevzeti odgovornost za upravljanje države, bi narod hitro spoznal, da tudi komunisti niso tisti, ki lahko Italiji pomagajo iz sedanje gospodarske in politične zmede. Zato se mora KD še bolj kompromitirati pred javnostjo, še bolj notranje razklati, še bolj pokazati v svoji nemoči.

Potem bodo oni, komunisti kot nekdanj fašizem nastopili kot rešitelji naroda. Prevzeli bodo oblast in ko jo bodo imeli, bodo že poskrbeli, da jim je nihče več ne odvzame. Potem ne bo več važno, kaj misli ljudstvo. In za zadnji primer: vedno so za rezervo ruske čete, da jih podpro.

Ne naključno so v Parizu portugalski socialisti objavili dokumente sovjetske partije, ki je bil pripravljen lani, kako naj zahodne komunistične partije postopajo, da se polastijo oblasti. Zdi se, da se portugalski komunisti zvesto držijo teh napotkov. V Italiji verjetno niti tega ne bo treba, saj nasprotniki komunistov s svojim kratkovidnim ravnanjem komunizmu utirajo pot na oblast.

RAZKLANOST KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

Vodstvo KD si od zadnjega volivnega poraza kar ne more opomoči. Grešni kozel za vse neuspehe naj bi bil glavni tajnik Fanfani. Zadnji ponedeljek 30. junija je na seji osrednjega vodstva podal poročilo, iz katerega je razvidno, da socialisti niso več pripravljene sodelovati v vladi levega centra, to je v povezavi demokristjanov, socialistov, socialdemokratov in republikancev.

Fanfani je zato predlagal, naj bi štiri stranke, ki sedaj podpirajo Morovo vlado, to storile še naprej, dokler ne bo prišlo do prihodnjih kongresov demokristanske in socialistične stranke. To se pravi, Morova vlada naj bi ostala na oblasti še pol leta.

S Fanfanijevimi stališčem pa se ne strinjajo predstavniki obeh levih struj znotraj KD. Ti zahtevajo, da se takoj razčisti položaj v stranki in okviru vsedržavnega sveta. Na tej seji naj bi odstopilo celotno vodstvo. V podporo svojih zahtev so zato odstopili iz vodstva Donat Cattin, Galloni, De Mita, Misasi in Vittorio Colombo. Niso pa omenjeni voditelji za izstop iz vlade, kajti to bi pomenilo vladno krizo, ki se je ne bi dalo več rešiti in bi zahtevalo predčasne volitve.

Minister Marcora, predstavnik levičarske struje »Base« je pa dejal, da je prvi pogoj za kakršno koli politično preureditev prenovitev KD. Nove volitve bi prepredile spremembo v KD, zato je proti odprtju vladne krize. Toda če znotraj KD do sprememb ne bo prišlo, je treba tvegati tudi možnost volitev.

Proti odprtju vladne krize se je izrekel tudi član vodstva PSI Vittorelli. Dejal je, da je Morova vlada zadnja nit, ki še veže socialiste na KD. Če bi Moro odstopil, bi za socialiste nastopil trenutek, da se popolnoma odreče sodelovanju s KD. Nove volitve bi bile nujno potrebne.

Novi administrator tržaške škofije

Msgr. Peter Cocolin - novi administrator tržaške škofije

tenim govorom, v katerem je toplo omenil tudi svojega naslednika msgr. Cocolina. Msgr. Cocolina je imenovanje dobilo prav za njegov god in v sredi njegove dinamične aktivnosti. Na sam praznik je podelil zakrament sv. birme v dveh slovenskih župnijah, ob 9. uri v Sovodnjah, ob 11. uri pa v Standeržu.

Ze ob 17.30 pa je bil v Trzinu, kjer je podelil mašniško posvečenje dr. Remu Ceolu. Ta je letos edini novomašnik goriške nadškofije. Zanimiva je bila njegova pot do duhovništva. Potem ko je že postal doktor medicine, se je odločil za službo Kristusu. Preteklo nedeljo je ta sklep kronal z dokončno predajo Bogu.

Msgr. Cocolin je v govoru podčrtal sodobnost duhovniškega poklica v novi družbeno-kulturni realnosti, kar zahteva od vsakega božjega služabnika novih prijemov, zelo različnih od nekdanjih. Zato je duhovniška služba danes težja kot prej, pa obenem bolj bogata na novih doživetjih. Nadškof se je končno ustavil ob osebi novega duhovnika, ki je po zgledu sv. Petra zapustil mreže (zdravniški poklic), da se da popolnoma v službo svojih bratov v Kristusu.

V torek 1. julija je g. nadškof Peter Cocolin formalno prevzel vodstvo tržaške škofije. Ob 9. uri se je predstavil tržaškemu stolnemu kapitulju, kjer so prebrali listino z njegovim imenovanjem. Po kratkem pozdravu in voščilu prošta msgr. Alojzija Salvadorija se je nadškof Cocolin zahvalil nadškofu Santinu za vse njegovo delo, poslal svoj pozdrav duhovnikom in vernikom in povedal, da potrjuje vse dosedanje službe v škofiji, kakor tudi duhovniški in pastoralni svet.

Ob 10. uri se je nadškof Cocolin srečal z duhovniki, ki so v službi pri škofijski kuriji. Ob tem srečanju je bil tudi nadškof Santin. Oba nadškofa sta se pozdravila, se drug drugemu zahvalila in želela vse dobro. Pri tem razgovoru je nadškof Cocolin v glavnem ponovil, kar je že povedal pri Sv. Justu, in prosil za iskreno in zvesto sodelovanje. Po razgovoru si je ogledal škofijske urade.

Ker je apostolski administrator vse dosedanje službe v škofiji potrdil, ostane še nadalje msgr. Tarcisio Bosso generalni vikar in dr. Lojze Škerl vikar za Slovence.

Cestitkam, ki jih te dni prejema, se pridružujemo tudi slovenski verniki. Naj ga Sv. Duh vodi, da bodo njegove odločitve modre in v duhovno korist zaupanih mu duš.

Vest, ki jo je predhodno že prinesel tržaški tednik »Il Meridiano di Trieste«, je v soboto 28. maja dobila uradno potrditev. Sv. oče je zaradi visoke starosti, ki jo ima tržaški škof, sprejel odstop msgr. Antona Santina in imenoval, dokler ne bo določen novi redni tržaški škof, za apostolskega upravitelja tržaške škofije ter župnij Milij in Mačkolj, ki spadata pravno pod koprsko škofijo goriškega nadškofa msgr. P. Cocolina.

»Sedanji ukrep — je še brati v uradnem sporočilu — ne spreminja položaja ozemelj škofij Trsta in Kopra, ki jih trenutno upravljata msgr. Dragutin Nežić, škof Pulja in Poreča ter Janez Jenko, naslovni škof akufidski,« upravitelj Slovenskega Primorja.

Kot je razvidno iz formulacije, je Sv. se-dež jasno omejil pravice, ki jih bo imel novi apostolski administrator za Trst in obenem potrdil to, kar msgr. Nežić in Jenko že vršita.

Novica o odhodu msgr. Santina s sedeža sv. Justa v Trstu se je izredno hitro raznesla po vsem Tržaškem in Goriškem ter povzročila različne komentarje. Sam tržaški škof se je na praznik sv. Petra in Pavla poslovil od svojih vernikov z obču-

Sestalse je pokrajinski svet Slovenske skupnosti

V petek 27. junija se je sestel v Gorici pokrajinski svet Slovenske skupnosti na četrti redni seji. Prisotni so bili številni svetovalci in predstavniki slovenskih občin goriške pokrajine.

Podrobnejšo analizo junijskih volitev je podal politični tajnik Damjan Paulin, ki je podčrtal napredovanje Slovenske skupnosti zlasti v pokrajinskem merilu. »Zadovoljni smo z volivnim izidom — je dejal Paulin — še zlasti, če pomislimo, da je bila volivna propaganda ostro naperjena proti nam.« Spomnil je na napade, ki smo jih bili deležni s strani italijanskih strank.

Posebej je še poudaril, da so na potek volitev slabo vplivale tudi izjave in propaganda nekaterih voditeljev bivše SDZ, ki so s svojim zelo neodgovornim dejanjem in z nepotrebno zmedo, ki so jo ustvarili med slovenskimi volivci, tudi pripomogli, da ni Slovenska skupnost še pomnožila svojih glasov. Člani sveta so soglasno in odločno obsodili tako ravnanje, ki je nepošteno do edine slovenske stranke, še posebno, ker so te določene osebe že vsa povojna leta zagovarjale, da Slovenci moramo nastopati samostojno in neodvisno. Prevladalo je mnenje, da Slovenska skupnost ne more sodelovati s takimi ljudmi, ki so proti edini slovenski stranki, ki raje podprejo italijanske stranke in ki podtalno rovarijo. Pokrajinski svet Slovenske skupnosti je zavzel jasno stališče in sprejel dokončne sklepe v zvezi s tem problemom.

Kljub vsem napadom in kritikam se Slovenska skupnost predstavlja po teh volitvah s ponosom in s še večjo prizadevnostjo za nadaljnje delovanje. Čeprav je bila deležna ostre propagande, je povečala število glasov in to v nasprotju s prejšnjimi volitvami, pri katerih je število glasov vedno padalo.

Pokrajinski svet je osvojil mnenje, da je treba stalno in podrobno obveščati slovenske ljudi o našem delovanju. Nujno je pomnožiti število izvodov glasila »Naša pot« in posvetiti večjo pozornost mladini

in problemom delavskega razreda. Potrebni so tudi pogostni stiki z volivci v bolj oddaljenih in narodnostno mešanih predelih goriške pokrajine.

Podpredsednik sveta Rado Bednarik je poudaril, da je prišlo do novega momenta za Slovensko skupnost, ki bo morala podrobno preštudirati program in si jasno začrtati svoj politični delokrog. Izrazil je misel, da je treba slovenskim volivcem posvečati vso pozornost in z optimizmom gledati na bodočnost.

Sledila so poročila o volivnih izidih v slovenskih občinah. Za Steverjan je poročal župan Stanislav Klanjšček, ki je izrazil zadovoljstvo zaradi ponovne uveljavitve Slovenske skupnosti in predlagal, naj stranka posveti vso pozornost propagandi, ker prav ta odločilno vpliva na ljudi in nedvomno bolj kakor vse opravljeno delo, ki je plod številnih posegov in dolgotrajnih pogajanj.

Za sovodenjsko občino je podal poročilo svetovalec Slovenske skupnosti v občinskem svetu Remo Devetak, ki je podrobno analiziral potek volivne propagande in volivnih izidov.

Člani sveta so z zanimanjem sledili izvajanjem Ivana Princiča, ki je z osebnega stališča prikazal delovanje slovenske stranke v krminski občini. Pojasnilo je bilo potrebno, v kolikor je Slovenska skupnost pripravljena upoštevati vsa mnenja za širšo in podrobnejšo analizo naše problematike.

Za Doberdob je poročal bivši svetovalec in član sveta Slovenske skupnosti Evgen Ferfolja, ki je ugotovil, da slovenski volivci zelo pozorno spremljajo delovanje slovenske stranke in da si želijo večkratnih stikov s svojimi predstavniki in izvoljenimi svetovalci. »Treba bo stopiti do Slovencev, ki živijo izven doberdobske občine — je zaključil Ferfolja — in ki so sami v popolnoma tujem okolju.«

Pokrajinski svet Slovenske skupnosti se bo v kratkem sestel za pretres političnega razvoja v goriški občini.

S TRŽAŠKEGA

Draga

Naša vas je v kratkem času izgubila dve odlični vaščanki. Prva je zapustila ta svet Terezina Rapotec, ki je bila vse življenje vneta pevka in zavedna ter verna Slovenka. Vneto je prebirala naše revije, knjige in zlasti »Katoliški glas«. Slovensko karitativno društvo Slokad ji je silno hvaležno za vse, kar je storila za naše otroke v poletnem bivališču v vasi. Ko bodo v teh dneh prišle deklice v kolonijo, bo tam sv. maša zanjo.

Druga vaščanka je Marija Mihalič, pravi apostol dobrega tiska, dobrodelnosti in zglede zvestobe sv. maši. Draga nima svoje cerkve in je zato za Dražane, ki nimajo avtomobilov, precejšnja žrtev udeležba pri sv. maši, ker morajo na Pesek. Marija Mihalič je odšla tiho, po kratki boleznini.

Obe dobri in plemeniti duši bo naša vas ohranila v najlepšem spominu!

Poboljševalnica na Padričah in še kaj

V zvezi z javnim zborovanjem, ki ga je priredila rajonska konzulta za vzhodni Kras v soboto 18. junija v bazoviški kino dvorani ob prisotnosti tržaškega župana Spaccinija in kar petih odbornikov (Lonzar, De Luca, Abate, Lanza in Bartoli) ter ob razveseljivem številu ljudi iz vasi vzh. Krasa, ki so s svojo navzočnostjo še enkrat pokazali, da nočejo na njihovih tleh poboljševalnice za mladoletne in zahtevali nujen pristop k rešitvi nekaterih problemov, ki tarejo Bazovico, Gropado, Padriče in Trebče, je na vse prisotne neprijetno leloval tale dogodek:

Med raznimi posegi v slovenskem jeziku (prisotna je bila namreč uradna prevajalka tržaške občine!), se je oglašil k besedi tudi predsednik domačega slovenskega (?) športnega društva, ki se je poživljal na vse težko priborjene pravice našega ljudstva in je »za lažji dialog in konkretne zaključke z oblastmi« sam spregovoril v italijanski in nato še povabil prisotne, naj bodo nadaljnji posegi v italijanščini.

Njegov nastop je vse prisotne presenetil in zdelo se je, da so vsi tisti, ki so svoje predloge iznašali pred njim v slovenščini, nekorišno izrabljali čas. Zgodilo se je celo, da je župan nekoga, ki se je priglasil k besedi povabil, naj spregovori v slovenščini, če mu italijanski jezik dela težave, saj je bila na voljo občinska prevajalka.

Po končanih posegih s strani občinstva je predsednik rajonske konzulte dr. Zamboni, ki je vodil sestanek, povabil tržaškega župana, naj prevzame besedo in skuša odgovoriti na predloženi dokument kot tudi na razne predloge in prošnje.

Ko je govoril o poboljševalnici in o pravnem obeležju njene gradnje, je pojasnil, da občina ne daje dovoljenja, ampak samo tehnično mnenje. Obvezal pa se je, da bo na osnovi tega zborovanja sprožil demokratično akcijo s tem, da bo zainteresiral načelnike skupin ustavnega loka v občinskem svetu ter na tej osnovi tudi organe države. Dejal je tudi, da ni mogoče sprejeti obveznosti za sedaj in da obstaja verjetnost, da se stvari uredijo na ustrezen način. S tem pa bi tudi rešili veliko problemov, ki so jih iznesle posamezne vasi. Odgovarjal je nadalje na razne točke priloženega dokumenta ter posebej obširno govoril o regulacijskem načrtu, o katerem bo razpravljala podrobneje rajonska konzulta na bližnji seji.

Po skoraj štiriurnem zasedanju se je končalo to javno zborovanje, ki je prineslo mnogo koristnih napotkov. Kot črni madež pa bo ostalo gori omenjeno početje našega človeka, ki je kot prvi zahteval, naj služi za »lažji dialog« italijanski jezik, in to kljub temu, da so oblasti storile vse, da se naš človek izrazi na sestanku v svojem jeziku. Mislim, da je tu vsaka nadaljnja pripomba odveč!

Uspeh primorskega rojaka na Dunaju

V petek 27. junija je dosegel na visoki šoli za svetovno trgovino na Dunaju doktorat naš primorski rojak Jožko Savli. Pri prof. dr. Erhardu Winklerju je branil tezo »Gospodarske strukture na področju okraja Horn v Nižji Avstriji«. Novemu doktorju izrekamo iskrene čestitke.

Promocija

Na tržaški univerzi je 24. junija doktorirala v klasičnih jezikih s polnim uspehom Jožica Lasič iz Sovodenj. V svoji tezi je obravnavala staro narečje v Miljah. Novi doktorici, ki se je že uveljavila kot glasbenica in zborovodja, prijatelji in znanci kakor tudi naš list iskreno čestitamo.

Ana Pelan-umrla

V soboto 21. junija smo pokopali Ano Pelan, ki je dva dni prej umrla v splošni bolnišnici v Trstu. Vljub šibkemu zdravju je dočakala 78 let. V soboto zjutraj smo njeno truplo prepeljali v kapelo Marijinega doma, da so se mogli posloviti od nje mnogi, ki so jo poznali. Ob 12. uri smo imeli koncelebrirano mašo treh duhovnikov ob navzočnosti okrog 100 ljudi, med njimi škofovega vikarja dr. Škerla in več drugih, dr. Simčiča itd.

Vse svoje življenje je prebila v sredini Trsta. Dne 3. julija 1897 rojena, je bila krščena pri Novem sv. Antonu, potem je obiskovala tedanje nemške šole in še mlada dobila službo na tržaški prefekturi, kjer je ostala 40 let. Na tem mestu je prestala vso dolgo dobo fašizma. Znala se je tako prikriti, da je niso mogli spoznati kot zavedno Slovenko. Na službenem mestu je zvedela, kaj vse so pripravljali proti Slovincem. Kar je mogla, je storila, da je nesreče preprečila.

Čeprav je bila v stalni nevarnosti, da izgubi državno službo, je vneto delovala v Marijini družbi in je pela kot odlična pevka v slovenskem zboru pri Novem sv. Antonu. Ko so v oktobru 1920 ukinili slovensko mašo, se je služba božja, ki je bila tedaj v latinščini, vršila naprej. Na prošnjo kaplana Franca Guština je duhovnik Sellinger prevedel slovenske pesmi v latinščino in so jih tako naprej peli s slovenskimi melodijami.

Do konca prve svetovne vojne je Ana vodila Marijin vrtec, v katerem je bilo do 40 deklic. S svojo sestro Frančiško, ki je umrla pred 14 leti in je tudi bila v Trstu državna uradnica, sta veliko sodelovali pri igrah, iskali sta in prevajali igre iz italijanščine in nemščine ter nastopali v raznih vlogah. Imeli sta tudi veliko predavanj v Marijini družbi. Za igre se je Ana zanimala do svoje smrti.

Radi sta s sestro podpirali študente, zlasti tiste, ki so se odločili za duhovniški poklic. Nekdo, ki je zdaj dekan v koprski škofiji, je izjavil: »Ko je moja sestra prinesla novico, da bodo moji domači prejeli pomoč za šolanje iz Trsta, sem se odločil, da postanem duhovnik. Postal sem duhovnik in se tega še nikdar nisem kesal.«

Prišla je druga svetovna vojna. Naši ljudje so veliko trpeli. Zelo veliko sta sestri Pelan storili za begunce v Gonarsu in drugod, dosti tudi za begunce po vojni. Že leta 1943 sta zlasti obe sestri zbrali veliko podpisov Slovencev in sta na Vatikan napravili prošnjo (kateri je dal pravno obliko znan slovenski odvetnik v Trstu), da se obnovi slovenska služba božja v Trstu, kjer je bila ukinjena.

Določeno je bilo, da to prošnjo nese v Vatikan njena sestra Fani. Vedeli sta, da jo zadene deset let ječe, če jo odkrijejo. Kljub temu je Fani odšla na pot. Na tistem je naredila zaobljubo: »Če srečno oddam v vatiškem tajništvu to prošnjo, pojedem bosa od Solkana na Sv. goro in nazaj. Mimo straž v Vatikanu je srečno prišla v vatiškansko državno tajništvo. Vesela je potem odšla na božjo pot.

Po vojni so se v Trstu odprle slovenske šole. V začetku so bile polne. Pozneje so mnogi omahovali, ali ne bi dali otroke v italijansko šolo. Tedaj sta sestri šli v martikatero družino in pridobili starše, da je otrok šel v slovenske šole. Ko v neki družini mati ni mogla voditi otroka v oddaljeno slovensko šolo, se je Ana ponudila, da je vsak dan šla otroka iskat in ga po šoli peljala domov. Za prvim sta potem še dva iz družine prišla v slovensko šolo. Vse to sta delali sestri več let. Od leta 1947 do 1950, ko smo štirikrat na lastne stroške organizirali poletne kolonije za tržaške otroke, sta velik del bremena prevzeli sestri Pelan. Sodelovali sta pri ustanovitvi Slovenskega karitativnega društva (SLOKAD) in sta dolga leta pomagali obe, po smrti svoje sestre pa je pomagala Ana pri pripravah teh kolonij. Precejšen del stroškov sta krili sestri za enomesečna letovanja posebej za fante in za dekleta deset let.

Tudi sta tisti leti prispevali za kritje stroškov, ki smo jih imeli z duhovnimi vajami za mladino. Vedno smo jemali vse, ki so se javili, na letovanja in na duhovne vaje. Udeleženci in udeleženke so plačevali, kolikor so mogli. Redki so plačali vse. Nekateri niso dali nič. Tako je bilo treba dobiti sredstev vsaj za polovico stroškov. In Pelanovi sta bili vedno pripravljene pomagati.

Z velikim veseljem sta pomagali pri zbiranju mladinskih skupin, ki so se takoj po končani vojni organizirale pri cerkvi Novega sv. Antona. Ko smo kupili za mladino hišo v ulici Scorecola, sta sestri Pelan nudili veliko oporo; ko smo gradili Mari-

jin dom v ulici Risorta, je Ana vsepovsod pomagala, zlasti še v stikih z oblastmi. Poznala je vse urade, marsikje so poznali po uradih njo, tako je mogla ona najlaže porivati vloge naprej.

Mnogo sta sestri storili za širjenje verskega tiska: za Katoliški glas, Naš vestnik, Pastirček; pozneje se je Ana sama trudila, da jih širi. Več izvodov Ognjišča in Družine je plačevala, da jih je mogla dati ubogim. Ko se je Pastirček pred 13 leti preselil v Trst, je pomagala pri opravljanju korektur in je predvsem ona krila primanjkljaj, ki je od početka znašal nekaj stotisoč lir na leto.

Pomagati bližnjemu v potrebi je bilo zanjo nekaj naravnega. Tako je več let nekajkrat na teden obiskovala slepo ženo in ji stregla. Nanjo so se mnogi obračali, da jim je napisala prošnje na razne urade. Spoznala se je na urade, vedela je, kam se je treba v kakšni stvari obrniti in kako je treba prošnjo napisati.

Zelo skromno je živela, privoščila si je le najnujnejše za življenje. Ko je prešla mesečno pokojnino, si ni pridržala niti četrtino, vse drugo pa je takoj oddala v dobre namene.

Kadar se ji je kdo zahvalil za pomoč pri delu, za sodelovanje pri raznih opravilih, za usluge, ki jih je izkazovala, je vedno ponavljala: »Hvala vam, ker ste mi dali priložnost, da morem kaj dobrega narediti.«

Tako nesebičnost, požrtvovalnost in zavzetost za vse dobro je pokojna Ana imela, ker je bila globoko verna. In to vse življenje. Ze njena mati je v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja, ko Cerkev tega še ni priporočala, vsak dan hodila k maši in obhajilu. Za njo sta tudi obe hčerki, Frančiška in Ana, tako delali vse življenja. Takošno duhovno življenje pa vodi bogate sadove nesebičnih dobrih del.

V naših časih se dosti govori o dobrih delih, ne poudarja pa se vir, iz katerega naj izhajajo — globoko versko življenje. V resnici pa bo do dobrih del, do žrtvovanja za druge prišlo le, če ljudje ne bodo zanemarjali vira, iz katerega izhajajo. Ana nam je dala zgled takšnega življenja in delovanja.

J. P.

Stanku Deklevi v iskren spomin

Saj ni moglo biti drugače: neutrudnega kot je bil, je tudi smrt doletela na poti. Za hip je omahnil, da bi se odpočil, a ni mogel več vstati. Prišel je trenutek, ko je Pravični dejal, da je dovolj njegovega trpljenja in konec njegove zemске poti.

Ni še teden dni, ko mi je telefoniral in se ljubeznivo zanimal zame in za vsakega moje družine posebej. Zelel bi, da bi bil tudi moj poslednji telefonski razgovor kot je bil njegov, ko se je drugim razdajal v dobroti.

Ne vem števila Slovencev in Slovenk, za katere je hodil po rimskih uradih za pokojnino, za ureditev delovne ali najemne pogodbe, za plačilo davkov, za sprejem v bolnišnico, za ureditev pogreba svojcev. Bil je vsem rimskim Slovincem vse.

Pravimo, da ni nihče nenadomesljiv; v njegovem primeru to ne velja. Rimski Slovenci poslej nimamo nikogar, na katerega bi se lahko obrnili za nasvet, za pomoč, za dobro besedo. Kot visok bančni uradnik in v zvezi z upraviteljem je namreč imel povsod prijatelje in povsod odprta vrata.

Za nas je bil nenadomesljiv. V zadnjem času se je z izredno vneto zavzel za to, da bi na kakšen način našel pokojnino celo zame, begunca, zdomca. Koliko poti, koliko iskanja, koliko potrpežljivosti je bilo v njem! Pa je združil vse v en sam stavek: »Zakaj ne bi pomagali drug drugemu, če se to da!«

Takega vidim pred seboj na nešteto sestankih, sejah, izletih, pogovorih: dobrega kot kruha, iskrenega kot je lahko iskren samo globoko veren slovenski človek, pripravljene pomagati ne oziraje se na napore in žrtve.

Povsod je hodil sam, povsod trpel in molčal. Le malokdo ve, da je imel zdravo eno samo oko, pa še na tistega ni dosti videl. Vedno je bil nasmejan, vedno ljubezniv, vedno prisrčen. Nikdar ni tožil. Kolikokrat se je od srca nasmejal, ko sem mu pripovedoval vsemogoče šale. Kolikokrat je hudomušno omenjal to ali drugo dogodivščino. Z eno besedo: pokojni Stanku Dekleva je bil zlat človek!

Od vseh njegovih vrlin naj posebej omenim samo njegovo skromnost in njegovo veliko spoštovanje duhovnikov. Nič ni dal na zunanje časti, čeprav je imel vse do upokojitve zelo visoko mesto v neki rimski banki in čeprav je bil ustanovitelj dru-

štva »Slošek« in »Slovenikas«, pri katerih je požrtvovalno deloval do smrti. Nič ni dal na hvalisanje, nič na prva mesta. Poznal je samo delo, usmiljenje in dobrotu.

Koliko je Slovencev v Rimu, po Goriškem in na Primorskem, za katere je vrsto let potrpežljivo iskal pokojnino in se znova vračal, ko so mu rekli: »Jutri!«

Koliko je rimskih Slovencev, ki so prejeli njegovo dobroto v obiskih med boleznijo doma in v bolnišnici! Koliko je Slovencev v Rimu, ki so pri njem našli dobro besedo! Koliko slovenskih deklet, ki so služile ali služijo v Rimu, ter jim je pomagal!

Sedaj ga ni več. Zame in nešteto drugih je nenadomesljiv. V utero mi je samo, da je globoko veren zvesto končal svojo zemsko pot, vedno pripravljen na božji klic.

Tako verujem, da mu je tisti poslednji trenutek sam božji Sin dal roko, ga dvignil z rimskega pločnika in ga vzel k sebi v nebo; prav zato ga prosim za njegovo poslednjo dobrotu: dragi prijatelj Stanku, zavzemi se za nas tudi v nebesih; proži nam roko, ko bo prišla naša ura, da se bomo zopet sešli tam, kjer ni več gorja ne bolečine!

Za vse dobro, ki smo ga prejeli iz tvojih rok, pa naj ti Bog povrne, kakor samo On zna.

Roman Rus, Rim

Sv. oče je posvetil 360 novih duhovnikov

Tudi na praznik sv. Petra in Pavla se je zbralo v Rimu ogromno romarjev. Računajo, da je bilo na trgu sv. Petra opoldne nad sto tisoč ljudi, ki so želeli prejeti blagoslov sv. očeta. Ob tej priložnosti je izrekel Pavel VI. besede: »Sv. Peter pomeni središče, sedež in enotnost Kristusove Cerkve, sv. Pavel pa predstavlja vesoljstvenost katoliške vere. Okoli teh dveh tečajev se razvija v vseh stoletjih dejavnost Cerkve.«

Med 19. in 20. uro pa je bila na sporedu posvetitev 360 novih duhovnikov, ki so bili iz vseh petih celin in jo je izvršil sv. oče osebno. Ti novomnašniki so nato skupaj s papežem in 20 kardinali iz vsega sveta opravili koncelebrirano mašo, med katero je sv. oče spregovoril o pomenu duhovništva v sedanjem času.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Stevevan

Na Valerišču bo 6. julija dopolnila 70 let življenja Felicitas Rožič, ki zasluži, da se je tudi javno spomnimo. Komaj desetletna je že morala okusiti grenki kruh begunstva. Oče je moral na fronto, ona pa je z materjo in sestricami ter bratom prišla v Dobrovo pri Ljubljani, kjer je mati s priložnostnim delom skrbela za družino.

Po končani vojni so se vsi vrnili na razdejani dom, a oče je zaradi izčrpanosti že leta 1923 umrl. Felicitas je potem še bolj trdo delala, da je pomagala pri življenju družine, v kateri so imeli še bolnega strica ter starega očeta. Leta 1927 se je pri obiranju češenj smrtno ponesrečila še njena mati.

V jeseni istega leta se je Felicitas poročila z Antonom Humarjem iz Kakenc. V zakonu so se ji rodili 4 otroci, dva sinova in dve hčerki, vsi zelo skrbni in pridni.

Ze kot dekle je bila Felicitas vsevega značaja, tako da so jo v družbi vsi radi imeli. Zlasti je rada pomagala v kuhinji na raznih porokah, krstih in drugih družinskih slavnostih. Rada je tudi prišla na pomoč, če je zbolel kdo v bližini.

Danes ima Felicitas Rožič 11 vnukov in enega pravnuka. Hvaležno se je spominjajo sinovi in hčerke, sestre Suzana, Marica in Avgusta ter svakinja Zorka kakor vsaka Mario in Tonče, vsi z družinami. Vsi ji skupaj z ostalimi, ki jo poznajo, iskreno čestitajo ter ji želijo, da bi jo ljubi Bog še dolga leta ohranil veselo, zdravo in zadovoljno med nami.

Materin jezik - najdražja dota

Solski pouk kakor tudi zaključni izpiti na osnovnih in nižjih srednjih šolah so že za nami. Edinole maturantje s Tržaškega in Gorškega so v Trstu začeli zrelostne izpite s pismeno nalogo iz slovenščine. Vpis otrok v prvi razred osnovnih šol se bo nadaljeval do 1. oktobra na didaktičnih ravateljstvih. V glavnem starši vedo, kam naj vpišejo svoje otroke. Kljub temu je še vedno mnogo negotovosti, dvomov in neodločenosti, medtem ko bi moralo biti jasno, da vsak slovenski otrok spada v slovensko šolo.

Med pojavi, ki oblikujejo sedanjo človeško družbo je zlasti porabniška miselnost. To je tista miselnost, ki vidi v civilizaciji predvsem tehnični, industrijski in materialni napredek in ceni vse tisto, kar človeku prinaša udobnost, denar in blagostanje. Zaradi obilja materialnih dobrin pozablja na duhovne vrednote, brez katerih si ne moremo prav misliti človekovega življenja, njegovega kulturnega in znanstvenega napredka ter boljše človeške družbe.

Odvse te miselnosti se kaže tudi v odnosu do jezika in narodnosti. Mnogi se namreč ravna po geslu »kjer se ti dobro godi, tam je tvoja domovina«. Se huje je, da nekateri zagovarjajo brezbriznost do narodnosti in jezika iz ideoloških razlogov in v imenu nekega namišljenega ali zaresnega svetovljanstva. Pri tem se v nasprotju z dejstvi sklicujejo na že zdavnaj ovržene argumente, kot so npr. naša majhnost in neuporabnost našega jezika in podobno. Že Dante Alighieri, največji italijanski pesnik, je zapisal, da »samo duševne reve podcenjujejo svoj jezik«.

Nedvomno sam jezik se ne zadostuje za razlago vsega, kar imenujemo narod. Jezik je resda najprej neprecenljivo sredstvo, ki nam omogoča, da se sporazumemo z ljudmi okoli sebe in da jim sporočamo to, kar mislimo, čutimo in želimo. Vendar jezik ni zgolj sredstvo sporazumevanja, ampak je predvsem izraz našega duhovnega življenja. Materin jezik nam odkriva svet v nas samih in zunaj nas, je torej sestavni del našega bitja, naše osebnosti in zato nam je drag in ljub. V nobenem tujem jeziku se človek ne more celostno razviti, noben jezik ne more človeku predstaviti tiste lepote, ki mu odkriva le materin jezik. Človek, ki zavre svoj materin jezik, ne bo nikdar uspel razviti svoje osebnosti, kulture in samobitnosti.

Te misli nas spremljajo ob koncu šolskega leta 1974/75 in ob vpisovanju naših otrok v slovenske šole. Poudarjanje nujnosti in potrebe, da se slovenski otrok učil in vzgaja v svojem materinem jeziku ni znamenje šovinizma ali nacionalizma, ampak prvi pogoj za razvoj otrokove osebnosti in značaja.

—Jam

▷ Šolski uspehi ◁

Zrelostni izpiti na nižji srednji šoli »Ivan Trinko«

Konec preteklega tedna so se zaključili zrelostni izpiti na nižji slovenski srednji šoli »Ivan Trinko« v Gorici. Izdelalo je vseh 84 dijakov, ki so se k izpitu prijavili. Končni izidi so naslednji:

III. A: Edvin Butkovič, Ivan Colja, Fabij Devetak, Lucijan Frandolič, Edvard Gergolet, Darko Grilj, Klavdij Grilj, Danijel

Jarc, Marko Komjanc, David Lakovič, Anton Malič (odlično), Klavdij Maligoj, Edvard Marušič, Edvard Pavletič, Boris Penic, Jožef Stekar, Franko Terpin, Renco Turri, Lucijan Vižintin, Klavdij Vižintin.

III. B: Marij Bagon, Ivan Bertolini, Edvard Budal, Venceslav Devetak, Rudolf Devetak, Silvan Doljak, Franko Fajt, Darij Gergolet, Stefan Humar, Hilarij Kobal, Robert Kocina, Konrad Lupin, Alojzij Makuc, Ladislav Marki, Valter Mikluš, Ivan Peršolja, Igor Prinčič (odlično), Peter Rijavec, Rihard Rusjan, Livij Semolič, Marko Vogrič (odlično), Rudolf Cotič.

III. C: Lavra Blažič, Danja Bregant (odlično), Manuela Černic, Lučana Culot, Daniela Kumar, Marija Gergolet, Lučana Ko-

mic, Marina Korošec, Tatjana Košič (odlično), Irene Lavrenčič, Lucija Lukežič, Nadja Marinčič (odlično), Lavra Martin, Renca Peleson, Marija Urban (odlično), Gigliola Vescovi, Mirjam Vescovi, Ana Vižintin, Bruna Vižintin, Marta Vižintin (odlično), Ivana Vogrič.

III. D: Stanislava Brešan, Marijana Cevdek (odlično), Nerina Devetak, Patricija Florenin (odlično), Loredana Lavrenčič, Emanuela Leban, Karmen Marvin, Savina Mikluš, Magdalena Mizerit, Glorija Nikolavčič, Lučana Pahor, Nadja Pavletič, Ticijana Perše, Ana Petejan, Bruna Planjšček, Jožica Simčič (odlično), Dolores Tomšič, Anita Vogrič, Katja Cotič, Lidija Cotič, Marija Gracija Cotič.

Zaključek pevske sezone zboru »Loize Bratuž«

V nedeljo 22. junija je mešani pevski zbor »Loize Bratuž« iz Gorice zaključil z izletom svojo letošnjo sezono. Hoteli smo v veseli družabnosti zaključiti z delom, saj zbor ni samo pevsko združenje, pač pa tudi oblika družabnega življenja. Veseli smo bili, da je sprejel vabilo in se nam pridružil tudi predsednik moškega zboru »Minko Filej« dr. Vladimir Sturm.

Izbrali smo si izlet v naravo in si ogledali naravne zanimivosti: Rakov Škocjan, Cerknjsko jezero, gozdove pod Snežnikom, planine med Mašunom in Knežakom in se prek Postojne in Razdrtega vrnilo domov. Da bi pa zadostili izreku, da je treba prijetno združiti s koristnim, smo zjutraj peli pri maši v Postojni. Dekan Vladimir Pirih nas je gostoljubno sprejel. V nagovoru je izrazil zadovoljstvo, da se tudi v Postojni nadaljuje povezava z nami, saj je nekoč v isti cerkvi nastopil zbor pod vodstvom pokojnega Lojzeta Bratuža. Poudaril je pomen petja tudi pri bogoslužju in dejal, da »kdor poje, dvakrat moli, a tudi kdor posluša lepo petje, moli.« Na koru je izmenoma pel tudi domači zbor, tako da je bil občutek povezanosti še večji.

Vreme nam je bilo naklonjeno in je tako pripomoglo k uspehu našega nedeljskega potovanja. Vzdušje je bilo zelo prijetno, umirjenost pa je dala poseben počitniški prizvok. Z zadovoljnih obrazov se je lahko bralo, da smo skupnost, ki raste in se krepi v znamenju lepega petja.

Morda se je kdo na tem izletu vprašal, čemu poje, čemu žrtvuje za vaje ure, ki bi jih lahko drugače uporabil. Odgovor je lahko našel že v kratkem pregledu delovanja v pretekli sezoni.

Kljub težavam je zbor živahno deloval. V pretekli sezoni je imel osem nastopov: v kapucinski cerkvi v Gorici, na Cecilijanki v Katoliškem domu, v travniški cerkvi na koncertu v čast sv. Ceciliji, v Štandrežu na proslavi ob deseti obletnici domačega društva, na Trinkovi proslavi in na prireditvi v spomin 30. obletnice odporniškega gibanja.

Posebno doživeti pa je bilo gostovanje v Rimu, kjer je zbor dvakrat nastopil. Najprej je snemal božične pesmi za vatiškansko radio, nato pa je pel za rimske Slovence v dvorani Santa Croce in Gerusalemme. Srečanje z rimskimi rojaki je bilo zelo pristrčno, tako da so oni in mi odnesli najlepše vtise. To je bilo gotovo eno izmed najlepših doživetij v življenju zboru.

Z vztrajnim delom se marsikaj doseže. V današnjem času, ko deluje mnogo po-

klicnih zborov, je konkurenca velika. Kljub temu pa je treba paziti na neko višjo kvaliteto v petju, pa čeprav gre za amaterske zборе. Ne smemo se zadovoljevati z gostilniškimi izvedbami, saj je lepo in ubrano petje v veselje predvsem pevcem samim in nato poslušalcem.

Večkrat se sliši, kako nekateri preveč poudarjajo športne organizacije. Čeprav so te zelo koristne in potrebne, saj je bila v tem naša mladina precej časa prikrajšana, vendar ne morejo nuditi tiste podlage, ki je prepotrebna naši slovenski manjšini. Prav petje je ena od oblik, ki ni samo izraz notranje sprostitve, nagnjenja in uživanja posameznika, pač pa tudi oblika družabnega življenja, kulturnega udejstvovanja in pripomoček k oblikovanju srčne kulture in narodne zavesti. Pevska tradicija pri nas ne sme zamreti, saj nas je petje družilo v najtežjih trenutkih naše zgodovine in nas mora tudi v prihodnosti za ohranitev naše besede v zamejstvu.

Dirigentu našega zboru prof. Stanku Jerićiju se vsi najiskrenejše zahvalujemo kot tudi vsem, ki so pomagali rasti zboru ter vsem pevcem. Načrtov za prihodnost je mnogo, zato upamo, da se v jeseni ob pričetku nove sezone zopet vsi vidimo in da bo vsak pripeljal s seboj še prijatelja ali znanca, ki mu je lepo petje pri srcu. Ze sedaj vabimo vse, ki radi pojejo, da se pridružijo naši pevski družini. - v. č.

Del zboru »Loize Bratuž« z dirigentom prof. Stankom Jerićijem pred velikim naravnim mostom v Rakovem Škocjanu

DR. STOJAN BRAJSA

Solženicin kot vernik

(2)

Končna usoda naše Zemlje — pravi naprej Solženicin v pismu patriarhu Pimeanu — zavisi od izbire, ali bo prevladala v javnosti pravica močnejšega ali pa bo prišla do veljave moč pravice. Če bomo popuščali na račun blagostanja in služili le nagonu samoohranitve, bo vera polagoma čisto ugasnila v globini naših src.

VDAJA RUSKE URADNE CERKVE

Ako proučujemo zgodovino Rusije v zadnjih stoletjih, prihajamo neizogibno do prepričanja, da bi bila imela ruska Cerkev čisto drugačen razvoj in bi ohranila veliko bolj svoje dostojanstvo, če se ne bi bila odrekla svoji neodvisnosti in če bi bilo ljudstvo poslušati njen nepotvorjen glas kot se je to zgodilo npr. na Poljskem.

Mi dopuščamo, da izginjajo zadnje sledi naših krščanskih izročil. Tisto krščansko vzdušje, ki je v loku tisoč let prekvapilo

in prepojilo naše navade, naše sodbe in tok našega življenja ter dalo svoj pečat celo imenu preprostega kmeta (v Rusiji se kmet imenuje »krestjanin«, tj. kristjan), je prenehalo obstajati. Ne bi morala prav ta ugotovitev biti za patriarha Rusije najbolj zaskrbljujoča?

Uradna ruska pravoslavna Cerkev z ogroženjem obsaja razne krivice socialnega, gospodarskega, političnega in rasnega značaja, ki jih doživljajo neki narodi in ljudstva v oddaljenih predelih Azije in Afrike, molči pa o krivicah, ki jih doživlja naše ljudstvo znotraj Rusije. O teh krivicah ni čuti niti besede! Kje je to krščanski pogum, kje poštenost v ravnanju?

ZALOSTNA DEJSTVA

Si moramo misliti kaj bolj pretresljivega kot je pogled na nekdanje božje hrame, ki so bili spremenjeni v skladišča ali pa so postali razpadajoče cerkve, ki nudijo zatočišče pticam, zverem in razni golaznil

Marsikje je treba potovati sto kilometrov daleč, da prideš do najbližje božje hiše, severne pokrajine pa so sploh ostale brez vsakega. Vsak poskus, da se kaka cer-

kev obnovi, je v kali onemogočen, čeprav so namenili verniki denar v svojih oporokah ali darovali v ta namen. Niti zvonit ni več dovoljeno.

Pa ne gre samo za bogoslužne prostore. Ni mogoče nabaviti si sv. pisma. Kolikor ga je moč dobiti, prihaja iz inozemstva. Postali smo misijonska dežela, v katero tuji ljudje prinašajo tiskano božjo besedo.

O imenovanju škofov in duhovnikov odločuje iz ozadja Urad za bogočastje. Seveda izbira tiste, ki so režimu naklonjeni. Pri tem ni važno, če so nevredni svoje službe in so vernikom v pohujšanje. Toliko bolje za oblast, če so taki, saj pomagajo s svojim življenjem rušiti ugled Cerkve in jo sramotijo pred javnostjo.

Cerkev je postala služnja brezbožne države. Vsa uprava Cerkve, njena gnotna sredstva, celo miloščina je pod državnim nadzorstvom. Če hočejo duhovniki obiskati bolnika ali voditi pogreb, jim mora za to dati dovoljenje Gorsovjet (obšinski svet).

V evangeliu je jasno povedano, da se dvema gospodoma ne more služiti. Premnogi duhovniki in verniki, ki so nam še v živem spominu, — pravi Solženicin — so

Bazovica

17. junija je bilo v Slomškovem domu srečanje s tajnikom mišične distrofije iz Padove, sicer našim rojakom Mirkom Milkovičem. Prišel je med nas, da nas seznanji s težkim bojem, ki ga vodijo invalidi in njihovi prijatelji v prid invalidov mišične distrofije. Njegov obisk pa posebno sovпада s svečano otvoritvijo Doma invalidov, napovedanega 6. julija popoldne na Opčinah na Bazoviški cesti, o čemer smo že poročali v našem listu. Ob skromni udeležbi (kako malo posluha in uvidevnosti ima zdrav človek!) je predvajal film o tej hudi bolezni in o Zvezi, ki se zavzema za mišičasto obolele.

19. junija zvečer pa je slovenska glasbena šola Slomškovega doma priredila zaključni nastop, kjer so imeli gojenci prilžnost, da se posamezno in v ansamblu res izkažejo. Svoje znanje so tokrat pokazali svojim staršem ter žal maloštevilnim prijateljem mladine. S tem pa so odsonni popolnoma demantirali tisti sloves, češ da smo narod z izrednim poslušom za glasbo in petje. Sicer pa naj mi bo tu dovoljena skromna pripomba, da se danes ljudje bolj maloštevilno udeležujejo kakršnih koli popoldanskih kulturnih prireditev, veliko več pa jih je zvečer, ko se lahko podajo »urnih nog naokrog« in potem še zalijejo vse to... saj sami veste s čim. Dodam naj še to, da smo res nehvaležni do tistih, ki se trudijo in nudijo naši mladini vse, da bi se pravilno izoblikovala.

Praznik apostolov sv. Petra in Pavla je bil za našo župnijo res izredno doživeti. K angelski mizi je pristopilo 17 Kristusovih svatov (ena deklica je pred tem praznikom obolela). Župnijska cerkev je bila za to priložnost svečano odeta in, kar sta ji dajala poseben žar, je bila velika prisotnost vernikov in njihovo sodelovanje pri maši. Isti prvoobhajanci so se popoldne udeležili pobožnosti, kjer so obnovili ob prižganih svečah krstno obljubo in prejeli v spomin lepo izdajo evangelija Celjske Mohorjeve družbe.

Zjutraj so prvoobhajanci pri darovanju položili na oltar svoje prihranke za dom mišičasto obolelih na Opčinah in s tem dejanjem pokazali veliko zavzetost in lju-

bezen do našega trpečega brata, prav v duhu nauka našega velikega Učenika, ki so ga istega dne prvokrat prejeli.

Po končani slovesnosti obhajila slovenskih otrok je sledila še slovesnost prvega obhajila za osem italijanskih otrok (5 iz Bazovice in 3 iz Trebč) in zakuska v Slomškovem domu.

Prireditve ob gradnji doma invalidov na Opčinah

V okviru gradnje Doma invalidov mišične distrofije na Opčinah bodo skozi celo poletje nastopi pevskih zborov in koncerti ansamblov. Vse to izključno v korist Doma invalidov. Prihodno nedeljo 6. julija bo slovesen začetek gradnje Doma ob 17. uri. Nastopil bo pevski zbor Tabor z Opčin in godba na pihala iz Trsta. Deloval bo tudi dobro založen kiosk.

Zemljišče, na katerem bodo gradili Dom in na katerem bodo omenjene prireditve, je na Bazoviški cesti v smeri proti Banom.

Etnografski muzej v Šklednju

Veliko je reči, ki so postale le mit; mnogo je tudi starih predmetov in šare, ki se jih uniči, ne da bi pri tem pomislili na njihovo dejansko vrednost.

Le malo je ljudi, ki v takih predmetih najdejo tisto veljavo, ki jim gre. Med take brez dvoma lahko štejemo g. Dušana Jakomina, ki vneto pase škedenjske ovčice nad dvajset let in pri tem, kolikor mu čas dopušča, zbira in hrani vse, kar je ostalo pristno škedenjskega.

Tako se mu je posrečilo nabrati, s pomočjo velikodušnih škedenjcev, veliko starih reči, ki so zdaj našle svoj primeren prostor v etnografskem muzeju v Šklednju, ul. Panebianca 52. Svečano odprtje je bilo v nedeljo 22. junija zjutraj. Odprtju muzeja je botrovala Josipina Sancin, ki je tudi prerazala trak pri vhodu. Skupaj s sestro Dorico je veliko pripomogla za uspeh te ustanove. Urnik obiskov bo od slej vsako nedeljo ob 10.30 do 13. ure ter v torkih in petkih od 16. do 19. ure.

V priložju nas pozdravi stara škedenjska kuhinja z vsemi pritlikalnimi in potreščinami za kuhno in pečenje kruha, zraven pa pristna stara postelja, pokrita z izredno bogato kvačkano odejo. Ta del bo stalov. V prvem nadstropju pa je razstavna dvorana, v kateri so do 14. decembra razstavljene stare razglednice in reprodukcija ščedne.

«In čemu ta etnografski muzej? Naj nam spregovori napis na stopnicah, ki vodijo do njega: »Ščedenjski etnografski muzej je nastal z namenom, da bi izpričal preteklost tega okraja. Razstavljeni predmeti nam ne le nemo govori o preteklosti, temveč nas obenem usmerjajo k višjim vrednotam človeškega duha: starejšim obujajo spomine, mlajšim pa povedo, kako je bilo nekoč. Muzej hoče pokazati, da je življenje nekaj več kot lov na denar, uspeh in egoizem, ki dajejo naši dobi pečat. Rešimo se za trenutek mrzličnega tekanja, ki nas toliko muči in skušajmo najti v teh predmetih preteklosti vzpodbudo za naše življenje.»

Vsi razstavljeni predmeti so last Doma Jakoba Ukmarja. Zelo smo hvaležni g. Jakominu in vsem tistim, ki so velikodušno pomagali pri ureditvi tega za našo manjšino prekornostnega muzeja. Vabimo vas tudi, da ga obiščete. - A. M.

Umetniku je po Solženicinovih besedah podeljen poseben dar: dano mu je pronikniti v harmonijo sveta, v njegove lepote in umazanije, s katerimi ga človek onečašča. Umetnik čuti za svojo dolžnost, da to harmonijo sveta izrazi na njemu svojski način in jo človeštvu posreduje. To harmonijo odkriva umetnik tudi na dnu človeške bede, v trpljenju ljudi in v hudo-bijni posameznika in skupin.

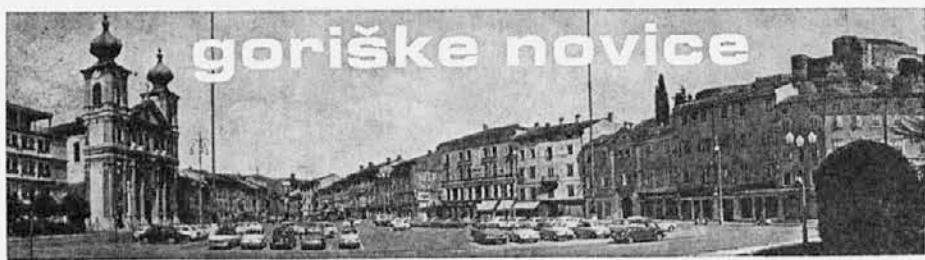
Mi bomo umrli, pravi Solženicin, umetnost pa nas bo preživela. To potrjujejo tudi arheološka odkritja. Ni je bilo dobe, v kateri se ne bi bila pojavila umetnost. Njena dela, oplojena po Resnici, nas pritegnjo s svojo notranjo silo. Zato nič ne bo moglo nikdar zatemniti njihovega sijaja.

UMETNOST LAHKO REŠI SVET

Kakor je Bog eden v treh osebah, tako je tudi v umetnosti navzoča trojica resnice, dobre in lepote. To ni samo neka votla ali puhla rečenica, kakor menijo tisti z materialističnih pogledom na svet, to je dejstvo, ki se mu ne moremo izogniti. (Drugič naprej)

NAMERAVANI GOVOR ZA NOBELOVO NAGRADO

Ta govor, ki ga Solženicinu iz znanih političnih razlogov ni bilo dano nikdar izreči, so tisti, ki so ga kasneje brali, označili za »pravo izpoved vere«. V govoru razlaga svoje misli o umetnosti, posebno v književnosti, saj je prejel Nobelovo nagrado prav za svoje literarno delo.

Zborovanje goriške duhovščine

V sredo 25. in četrtek 26. junija so zborovali v nadškofijskem semenišču v Gorici duhovniki goriške nadškofije. Poslušali so misli nadškofa msgr. Cocolina, poročilo tajnika duhovniškega sveta Tunija, živahno sodelovali pri diskusiji in izvolili nov duhovniški svet, ki šteje 18 članov. Oba dneva se je zasedanja udeležilo 100 in 120 duhovnikov.

Zborovanje je odprl msgr. Cocolin s programskim govorom. »Veselite in zaupanje sta bili značilni za ta trenutek, ki smo ga pričakovali in ga sedaj doživljamo,« je dejal g. nadškof takoj ob začetku. Zasedanje naj bi podalo analizo dejavnosti duhovniškega sveta, ki je dan škofu v pomoč pri vodstvu škofije.

Škofova služba ni lahka. Mora biti zgrajena na zvestobi božji besedi in v stalni razpoložljivosti škofijskemu občestvu. Omenil je potrebo po novi vzgojni miselnosti, ki naj vnese v člane občestva čut za bližnjega in jih usposobi znati brati znamenja časov. V zvezi s tem je omenil pastoralni načrt (evangelizacija in zakrament sv. zakona), potrebo po pastoralnih svetih v župnijah, s čimer bi se laiki vključili v življenje Cerkve, študij cerkvenih dokumentov, pastoralne obiske in katehezo.

Škof se je ustavil tudi ob delovanju duhovniškega sveta. Izrekel je kritiko, da je bila metoda njegovega dela dostikrat duhamorna in neučinkovita. Marsikateri argument je bil napačno obravnavan, marsikatera odločitev taka, da je škofa presenetila, »vendar sem pripravljen nadaljevati s tem poskusom, dokler ne najdemo novih metod, da premostimo sedanje ovire.«

Msgr. Cocolin je tudi izrazil željo, da bi ob povečanem obsegu dela dobil generalnega vikarja. Tedaj je že lebdela v zraku novica, da bo goriški nadškof postal upravitelj tržaške škofije. Tudi je škof predlagal, da bi prišlo do združitve oz. preoblikovanja nekaterih dekanatov, pričeni najprej v mestih Gorici in Trzinu. Tudi slovenska cona naj bi morda postala en sam dekanat z združitvijo obeh sedanjih v Standrežu in Deviniu.

Tajnik don Tunij je opisal dejavnost duhovniškega sveta. Ugotovil je, da so člani nekaterih oon (področij) pokazali malo zanimanja za skupno delo, kar se je pokazalo na majhni udeležbi na conskih sestankih. V tem oziru je bila najbolj vzgledna slovenska cona, kjer je znašala povprečna udeležba 71 %, najmanj zavzeta pa cona mesta Gorice (komaj 37 %).

Na koncu zasedanja so bile volitve v novi duhovniški svet za obdobje 1975-78. Slovensko duhovščino bodo zastopali kot predsednik župnik iz Sovodnjah Marijan Komjanc, kot člana pa kanonik stolnega kapitlja v Gorici dr. Oskar Simič in župnik iz Zgonika Bogomil Breclju. Prvi neizvoljeni je dr. Jožko Markuža.

Predsednik cone mesta Gorica je msgr. Luigi Ristits, za Krmin-Gradišče msgr. Giuseppe Trevisan, za Trzin don Francesco Plet, župnik iz Staranzana, za Spodnjo Furlanijo msgr. Silvano Faan iz Gradeža in za redovnike p. Antonio Sergianni.

Sv. birma v Standrežu

Po šestih letih smo na praznik prvakov apostolov v naši župniji spet doživeli pomembno slovesnost sv. birmine. Kar 30 fantov in deklic od 12. do 15. leta se je že nekaj mesecev pripravljalo na prejem tega važnega zakramenta, s katerim se birmanec prostovoljno odloči, da bo v življenju nadaljeval pot, katero je začel pri sv. krstu.

Goriški nadškof P. Cocolin je slovesno podelil ta zakrament potrjenja in posvečenja. Vsi zavedni kristjani iz naše župnije so se za to slovesnost zbrali ob 11. uri v cerkvi, ki je bila zelo bogato in okusno okrašena. Birmanci z botri so se po cerkvi postavili v špalirju in sprejeli nadškofa. Dve deklici sta ga v imenu vseh pozdravili in mu poklonili šopek cvetlic. Nato je nadškof ob asistenci prof. Dragotina Butkoviča in prof. Cvetka Zbogarja daroval sv. mašo. Po evangeliju je nagovoril birmance in zbrane vernike, nakar so se pred njim zvrstili birmanci, da prejmejo dar Sv. Duha.

Ob darovanju so sami birmanci pobrali prispevke vernikov in jih izročili nadškofu za uboge. Za prejem sv. obhajila so birmanci spet prišli k oltarju in za njimi številni verniki. Od začetka do konca je s kora donelo prijetno petje cerkvenega

zboru, ki je spremljalo svete obrede.

Nadškof je ob koncu osebno pozdravil vse vernike in tudi mnoge vernike, ki so se mu poklonili. Pohvalil je lepoto naše cerkve, resno zadržanje birmancev, ubrano petje naših pevcev in prijaznost vaščanov.

Veselo pritrkovanje je odmevalo po vasi in v vsako hišo prineslo praznično vzdušje. Naj bi našim birmancem trajno donelo v sreih in jim klicalo božji blagoslov na njihovo življenjsko pot.

Sovodnje

V nedeljo na praznik sv. apostolov Petra in Pavla smo imeli v Sovodnjah birmo. Pripravljali smo se na ta dan že precej časa. Zvesto smo hodili h krščanskemu nauku in se učili. Gospoda nadškofa smo pričakali pred cerkvijo in ga pozdravili. Cerkev je bila okrašena in polna ljudi. Otroški zbor, cerkveni zbor in ljudstvo je prepevalo zelo lepe pesmi. V prvih klopih otroškega zboru so bile deklice oblečene v narodne noše. Birmanci in birmanke smo čitali prošnje in berila. Za vse to nas je lepo pripravil naš gospod župnik ter se z nami trudil. Gospod nadškof, ki je ravno ta dan imel god, je meševal v slovensčini. Zahvalil se je za sprejem, za pesmi in molitvice. Preden je odšel, nas je vse lepo pozdravil in smo se vsi birmanci in birmanke pred cerkvijo slikali. - *Birmanka*

Stanislav Klanjšček - ponovno števerjanski župan

Novoizvoljeni občinski svet v Števerjanu se je sestal na svoji prvi seji v torek 1. julija. Sklical in vodil ga je Stanislav Klanjšček, ki je na zadnjih volitvah prejel največje število preferenčnih glasov.

Dnevni red je obsegal izvolitev župana in odbornikov. Za prvega občana je bil z veliko večino zopet izvoljen dosedanji župan Stanislav Klanjšček. Za stalna člana odbora sta bila izvoljena Ciril Terpin in Alojz Mužič, za namestnika pa Armando Skok in Simon Komjanc.

Novoizvoljeni župan se je zahvalil za zaupanje in poudaril, da si bo prizadeval za dosledno izvajanje programa, s katerim se je na volitvah predstavila Slovenska skupnost. Občinska uprava bo po možnosti v bodoče skušala narediti še več v korist vseh občanov in to na vseh področjih. Glavna skrb pa bo posvečena ohranitvi našega jezika in narodnih vrednot, da bomo lahko ostali Slovenci na slovenski zemlji. Povabil je vse svetovalce k sodelovanju za blagor števerjanske skupnosti.

V imenu manjšine je spregovoril Franc Komic, ki je najprej ugotovil, da je občinska uprava v 25 letih veliko naredila na vseh področjih, posebno na šolskem. Se posebej je podčrtal misel o navezanosti na domačo zemljo, ki naj jo čuva zlasti naša mladina.

Načelnik večinske svetovalske skupine Hadrijan Koršič pa je v svojih izjavah napovedal odločno podporo občinskemu odboru za vsestranski napredek Števerjanu. Ob zaključku je novoizvoljeni župan povabil vse v domačo gostilno na zakusko.

Širite „Katoliški glas“

Slovenska skupnost v Krminu

V ponedeljek 23. junija so se zbrali v Krminu slovenski kandidati in člani Slovenske skupnosti, ki so pregledali izide zadnjih občinskih in pokrajinskih volitev. Uspeh Slovenske skupnosti v Krminu je gotovo pomembna uveljavitev slovenske manjšine na tem zapadnem delu Brd, saj je edina slovenska stranka v krminski občini kar podvojila število svojih glasov in je to zelo ugodno vplivalo na Slovensko skupnost v pokrajinskem merilu. Čeprav niso uspeli izvoliti svojega predstavnika v krminski občinski svet, pa kažejo tamkajšnji Slovenci velik pogum in vztrajnost za nadaljnje delovanje.

Na srečanju so bili prisotni tudi člani tajništva stranke, ki so čestitali slovenskim rojakom za uspešno delo in požrtvovalnost. Predsednik sveta Andrej Bratuž jim je izrekel priznanje in nato pozdravil nove člane, ki so pristopili k Slovenski skupnosti. Somišljeniki edine slovenske stranke v Krminu so izrazili željo po še bolj številnih stikih, saj bodo ti največ pomagali pri uveljavitvi Slovenske skupnosti tudi tam, kjer je še ni.

Sovodnje so si izvolile župana

Sovodnje so prva naša občina v goriški pokrajini, ki si je po volitvah 15. junija izvolila novega župana in nov občinski odbor. Zgodilo se je to v četrtek 26. junija.

Za župana je bil ponovno izvoljen Jožef Češut, ki je s tem že šestič prevzel to odgovorno mesto. Tudi za podžupana je bil znova izvoljen Janko Cotič s 15 glasovi proti 11, katere je prejel prof. Venceslav Devetak, član KPI. Ostali odborniki so Venceslav Devetak, Salomon Tomšič in Emil Vižintin.

Zanimivo je dejstvo, da je novi odbor zelo pomlajen: od 15 svetovalcev je kar 8 novih, ki so bili prvič izvoljeni, šest na strani večine in dva na strani manjšine.

Po svoji izvolitvi je župan Češut imel kratek nagovor, v katerem je poudaril, da je v vseh preteklih letih povezoval večino in manjšino kljub različnim gledanjem in mnenjem isti cilj, tj. dobrobit prebivalstva, kar naj bi bilo tudi za naprej. Župan je podal oris svojega 24-letnega delovanja. Omenil je, da je bilo pred leti v občini

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

350 brezposelnih, da je bila občina svoj čas izrazito kmetijska, danes pa je močno industrializirana in brezposelnih ni več. Vendar je treba občino skrbno upravljati. V tem oziru je občina kot družina. Paziti je treba na javni denar, saj so zahteve pri upravljanju večje, denar pa je težje dobiti.

Svetovalec manjšine, član Slovenske skupnosti Remo Devetak z Vrha je s svoje strani podal nekaj konstruktivnih misli: »Kljub ideološkim razlikam in različnim pogledom v nekaterih točkah programa je potekalo sožitje med manjšino in večino v dobrobit narodnega, kulturnega in socialnega življenja Slovencev, ki predstavljamo skoraj celoto te občine. Tako delovanje manjšine v občinskem svetu je župan Češut z lepimi izrazi tudi pohvalil ob zaključku prejšnje mandatne dobe. Presenetilo so nas zato — in to precej neveselno — nekatere izjave v času volivne propagande s strani bivših občinskih svetovalcev, saj so nekako ovrge omenjene pozitivne županove izjave. Kljub tej neveselosti pa zagotavljam, da bo delovanje manjšine tudi v sedanjem občinskem svetu skupaj z večino konstruktivno v korist naše občine in naše slovenske manjšine v Italiji.«

Svetovalec Slovenske skupnosti je še dodal: »Pričakujemo zato — v tem skupnem cilju —, da bo večina v občinskem svetu jemala v poštev tudi naše predloge. Saj bi drugače tudi ne smelo biti.« Končno je Remo Devetak zaželel obilo uspeha novemu odboru in posebej še županu Jožefu Češutu.

Svetovalec Slovenske skupnosti, ki so Remo Devetak, Jožko Maraž in Branko Cernic, želimo, da bi obogatili svoje izkušnje in uspešno delovali v korist slovenske narodne skupnosti v Sovodnjah.

DAROVI

Za sklad Katoliškega glasa: sestre Stefančič iz Sv. Križa namesto cvetja na grob Angeli Bianchi iz Sv. Križa 30.000; Andrej Kobal, Kanada, 5.000; C. M. 6.000; M. C., Trst, 2.000 lir.

V spomin na pok. Ano Pelan je darovala Tončka Turk iz Trsta za »Pastirčka« in v tiskovni sklad Katoliškega glasa po 5.000 lir.

C. B., Gorica daruje za slovenske misijonarje in za lačne po svetu po 5.000 lir.

Za Baragov dom v Ricmanjih: družina Wittine, Trst, v spomin pok. Radoslava Turk 2.000; v isti namen pokojnikova sestra Vera Turk, Trst, 30.000; družina dr. Zlobec-Vouk 30.000 lir.

Za novi oltar v Bazovici: N. N. 1.000; Francka Pečar iz Gropade 3.500; Titty de Smechia 3.000; Marija Kalc iz Gropade 1.000; Magda Križmančič 2.000; v spomin na pok. očeta Andreja družina Križmančič 20.000; Emilija Kalc iz Gropade 5.000; družina Ražem, Bazovica 110, v počastitev pok. Andreja Križmančič 5.000; v isti namen Marija Ražem 5.000; v spomin na mammo Ido sin Mario in hči Dolores 10.000; ob krstu Sama Miot 15.000; učiteljica Vilma Lepri 10.000 lir.

Za Marijin dom v ul. Risorta 3 v Trstu: F. Sinigoi 5.000; M. G. 10.000; P. A. 20.000; P. L. K. 50.000; P. V. 10.000; E. V. 20.000; v spomin na pok. Ano Pelan: družina Benodetti 10.000, C. in D. U. 10.000, Tončka Sinigoi 5.000, N. N. 10.000, N. N. 10.000 in Julka Indihar 10.000 lir.

Za slovenske misijonarje: Vera Gentili v spomin pok. Anice Zorko 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Novi doktorji

Na oddelku za moderno leposlovje v Trstu je doktorirala Neva Budal-Cocconi s tezo »Simon Gregorčič v literarni zgodovini«.

Na fakulteti za moderne jezike v Vidmu pa je doktorirala Kazimira Blažič-Sorč. Teza: »Človek in zemlja v delih Danila Lokarja«.

Obe sta izdelali s polnim uspehom. Prijatelji društva SKAD jima iskreno čestitajo.

Zadnje obvestilo za lurske romarje

1. Romarji odpotujemo z glavne postaje v Trstu v ponedeljek 7. julija ob 6.50 zjutraj. Bodimo na postaji vsaj 20 minut prej. Iz Trzica odpelje vlak ob 7.15. Goriški romarji naj vzamejo vlak, ki odhaja iz Gorice ob 6.18.

2. Domov se vrnemo v soboto 12. julija ob 23.28. Glede povratka lahko nastopi še kaka sprememba, da bi se vrnili že ob 20. uri.

3. Romarji prvi dan potovanja (7. julija) nimajo kosila, pač pa večerjo na vlaku.

5. Romarsko knjižico dobite, kjer ste se vpisali.

6. Vseh romarjev nas je 312. Nismo dosegli števila za poseben romarski vlak (vsaj 400 romarjev), zato imamo precej neprikladen vozni red.

OBVESTILA

Počitniške kolonije. Slovenska Vincencijeva konferenca iz Gorice sporoča, da bodo dečki odšli v gorsko kolonijo v Ovaru v ponedeljek 7. julija ob 15.30 popoldne izpred železniške postaje v Gorici. Na morje pa bodo odpotovali dečki v ponedeljek 7. julija ob 17. uri izpred železniške postaje v Gorici.

Ravnateljstvo slovenskega strokovnega zavoda za trgovino v Gorici sporoča, da bo vpisovanje dijakov vsak dan od 1. do 25. julija od 10. do 12. ure.

LJUBLJANSKA TV

Sporod od 6. do 12. julija 1975

Nedelja: 9.20 Thibaultovi. 10.10 Otroška oddaja. 12.20 Nedeljsko popoldne. 16.20 Atletika. 17.45 »Divjak«, film. 20.50 Istra.

Ponedeljek: 18.00 Medvedek na obisku. 20.05 »Laeko in Krefli«. 21.35 Kulturne diagonale.

Torek: 18.35 Ikebana. 18.45 Egipt za časa Tutankamona. 20.05 Druga svetovna vojna. 21.00 Thibaultovi.

Sreda: 18.10 Vrančeve dogodivščine. 18.40 Po sledih napredka. 20.05 V El Pau postaja vroče - film. 21.50 Miniature.

Četrtek: 18.20 Vzpon človeka. 20.05 »Ne-koč je bila hiša«, nadalj.

Petek: 18.05 Letališče Brnik. 18.40 Ansambel Gorenjci. 20.05 »Ljudje bodo govorili«, film.

Sobota: 16.45 Atletika. 18.20 Janošik. 20.00 Iz del Slavka Kolarja. 20.35 Zabavno glasbena oddaja.

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45. **Dejstva in mnenja:** 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 6. do 12. julija 1975

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Klavirska glasba. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder: »Michelangelo Buonarroti«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Glasbena skrinja. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.45 »Cubajska prigoda«. 16.45 Operetne melodije. 18.00 Nedeljski koncert. 19.00 Folk iz vseh dežel. 19.30 Zvoki in ritmi. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slov. tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Baletna glasba. 19.15 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Klasiki ameriške lahke glasbe.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Medigra za klavir. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Roman o Primožu Trubarju. 19.25 Za najmlajše. 20.35 M. Ravel: »Španska ura«, opera. 21.25 Nežno in tiho.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Deželni koncerti. 19.10 Slovenska povojna lirika. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 21.00 Filmska glasba. 21.45 Pesmi brez besed.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 V ljudskem tonu. 19.10 Človeško telo. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Besede v pesku«. Drama. 21.35 Polifonska glasba. 22.00 Južnoameriški ritmi.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Simfonične skladbe deželnih avtorjev. 19.10 Na počitnice. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 21.25 V plesnem koraku.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Spomini in pričevanja. 19.30 Pevska revija. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Ljudski glas - božji glas«. Dramatizirana zgodba. 21.30 Vaše popevke.

Mesečna maša za edinost bo v Trstu (Marijin dom, ul. Risorta 3) v ponedeljek 7. julija ob 18.30. Sledi razgovor. Ker v mesecu avgustu ne bo maše za edinost, so lepo vabljeni zlasti vsi tisti, ki se želijo udeležiti letošnjega ekumenskega potovanja v Nemčijo.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Slovenski duhovniški zavod Slovenik in društvo rimskih Slovencev »Slomšek« sporočata, da je 27. junija nenadoma umrl veliki dobrotnik in iskreni prijatelj vseh rimskih Slovencev

STANKO DEKLEVA

Pokojni je bil neutrujen sodelavec pri vseh naših dejavnostih v Rimu. Za rojake ni poznal ne počitka ne napora. Bil je vsa leta vodilna osebnost v naših slovenskih organizacijah.

Ko sklanjamo glave pred božjo vsemogočno voljo, ki je odločila, da nas je zapustil, prosimo, naj ga Bog za vse dobro, ki ga je storil, bogato poplača.

Nam pa bo ostal za vselej najlepši vzgled, kakšen bodi slovenski človek, tudi če je na visokem mestu v tujini. Naj v miru počiva. Njegovim sorodnikom iskreno sožalje.

ZAHVALA

V soboto 28. junija je Gospod poklical k sebi po dolgem, krščansko prenašanem trpljenju našo drago sestro in teto

ANICO ZORKO

Bog povrni vsem, ki so jo obiskovali in pomagali v boleznih. Hvala vsem, ki so se udeležili njenega pogreba. Posebna zahvala g. dr. Lojzetu Škerlu za sv. mašo in vodstvo pogreba ter g. župniku Ivanu Pregelju za poslovilne besede.

Bratje Jože, Lojze, Vilko, Stanko in ostali sorodniki

Leskovec pri Krškem - Ljubljana - Krško - Trst-Rojan, 2. julija 1975